

PARTER

Sökande

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Motpart

AA

Ombud: Advokaten Conny Cedermark och jur.kand. Jacob Lindblom
ASTRA ADVOKATER KB
Drottninggatan 98
111 60 Stockholm

DOMSLUT

1. Finansinspektionens yrkande om sanktionsavgift ogillas.
2. AA får ersättning av allmänna medel med 54 075 kr, varav 43 260 kr avser ombudsarvode och 10 815 kr mervärdesskatt.

YRKANDEN M.M.

Finansinspektionen har yrkat att **AA** ska betala en sanktionsavgift på 140 000 kr i enlighet med följande påstående om överträdelse.

AA, som vid tillfället var verkställande direktör i AIK Fotboll AB, har den 5 januari 2019 haft insiderinformation rörande bolaget, som är noterat på Nordic Growth Market NGM AB i Stockholm. Insiderinformationen har bestått i att förhandlingarna med FC Krasnodar nått en sådan punkt att det fanns faktiska utsikter för en försäljning av **BB** för 4 miljoner euro, att verkställande direktören rekommenderade styrelsen att godkänna försäljningen samt att avsikten var att avsluta försäljningen under kvällen den 6 januari 2019. **AA** har den 5 januari 2019 kl. 20:43 röjt insiderinformation till fem personer som varken haft någon anställning eller på annat sätt utfört uppdrag åt AIK Fotboll AB. Röjandet har inte skett som ett normalt led i fullgörande av tjänst, verksamhet eller åligganden.

Tillämpliga bestämmelser

Artikel 7, 10 och 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk och 5 kap. 1 § p. 1 samt 6 och 21 §§ lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning.

AA har bestritt yrkandet.

GRUNDER M.M.**Finansinspektionen***Bakgrund*

AA var tidigare klubbdirektör och verkställande direktör i AIK Fotboll AB (AIK Fotboll). AIK Fotboll är ett dotterbolag till AIK Fotbollsörening (AIK FF). Den ryska fotbollsklubben FC Krasnodar (Krasnodar) tog i november 2018 kontakt med AIK Fotboll i syfte att förhandla kring ett förvärv av fotbollsspelaren **BB**. Förhandlingarna pågick fram till januari 2019. Lördagen den 5 januari 2019 kl. 20.43 skickade **AA** per e-post ett detaljerat beslutsförslag riktat till styrelsen i bolaget med information om att Krasnodar lagt ett bud på fotbollsspelaren **BB**.

BB . E-posten innehöll även en rekommendation till styrelsen att bevilja försäljningen samt information om att affären planerades att avslutas under söndagskvällen. Samtliga styrelsemedlemmar hade den 6 januari 2019 kl. 16.29 inkommit med ett godkännande för att genomföra affären enligt det avtal som AIK Fotboll och Krasnodar förhandlat fram. Bolaget skickade ett undertecknat avtal till Krasnodar den 6 januari 2019 kl. 19.49. Den 7 januari 2019 kl. 08.27 återkom Krasnodar med ett undertecknat avtal per e-post. Den 7 januari 2019 kl. 10.00 publicerade AIK Fotboll ett pressmeddelande med information om att **BB** lämnar AIK Fotboll för Krasnodar. Pressmeddelandet innehöll information om att försäljningen till Krasnodar genererade en nettoresultateffekt för bolaget på mellan 20 och 40 miljoner kr. Försäljningen uppmärksammades medialt i samband med publiceringen av pressmeddelandet.

AA *har förfogat över insiderinformation*

Av e-posten som skickades den 5 januari 2019 kl. 20.43 framgår att förhandlingarna mellan bolaget och Krasnodar hade kommit så långt under kvällen den 5 januari 2019 att parterna var överens om en fast ersättning om 4 miljoner euro och övriga villkor för en försäljning. Av e-posten framgår vidare att styrelsen rekommenderades att godkänna en försäljning. Det framgick även att avsikten var att stänga affären under kvällen den 6 januari 2019. Till e-posten bifogades en ekonomisk kalkyl. Utifrån informationen i e-posten var det möjligt att dra slutsatsen att det var tillräckligt sannolikt att en försäljning av **BB** skulle äga rum till en försäljningssumma om 4 miljoner euro.

Informationen i e-posten var således av specifik natur och av sådant slag att en förnuftig investerare sannolikt skulle utnyttja den som en del av grunden för sitt investeringsbeslut. Informationen var inte heller offentliggjord. De uppgifter som hade rapporterats i media fram till den 5 januari 2019 var att bedöma som rykten och spekulationer om olika bud på

BB .

AA har röjt insiderinformationen till fem personer som varken haft anställning eller på annat sätt utfört uppdrag åt AIK Fotboll

I det e-postmeddelande som AA skickade till styrelsen i AIK Fotboll den 5 januari 2019 var även CC, DD, EE, FF och GG inkluderade i mottagarlistan. Ingen av dessa fem personer har haft någon anställning eller på annat sätt utfört uppdrag åt bolaget.

Röjandet har inte skett som ett normalt led i fullgörandet av AA s tjänst eller åligganden

E-posten skickades till 13 personer. Att AA skickade informationen till styrelseledamöterna i AIK Fotboll, till vice verkställande direktören HH och till sportchefen II (som även tillhörde ledningsgruppen i AIK Fotboll) får anses ha varit befogat med hänsyn till omständigheterna. För att fullfölja affären om spelarförsäljningen har det nämligen varit nödvändigt för AA att informera styrelsen i bolaget samt att få styrelsens godkännande gällande avtalet med Krasnodar. Den här typen av beslut kan inte anses ligga inom ramen för den löpande förvaltningen hos en verkställande direktör..

När det gäller övriga fem personer i mottagarkretsen har det ur ett associationsrättsligt perspektiv inte varit absolut nödvändigt för fullgörandet av försäljningen av BB att AA skulle informera och få ett godkännande av dem. GG var ordförande i AIK FF och EE och FF var ledamöter i styrelsen i föreningen. DD var styrelseledamot i föreningen i början av 2019 och CC arbetade som sportchef för ungdomsfotbollen i föreningen från 1997 fram till 2020. Ingen av dessa fem personer satt alltså i styrelsen för AIK Fotboll, var anställda i bolaget eller utförde uppdrag åt bolaget vid tidpunkten för e-postutskicket.

Det har ur ett associationsrättsligt perspektiv inte heller funnits någon lydnds eller informationsplikt för AA gentemot styrelsen i AIK FF. Att det funnits en gemensam instruktion för klubbdirektören i AIK Fotboll och föreningen innebär inte att röjandet av insiderinformationen har varit absolut nödvändigt. Att de aktuella personerna

omfattats av sekretessförbindelser eller regelmässigt varit adjungerade att delta i styrelsemöten i bolaget påverkar inte heller bedömningen. Röjandet av insiderinformationen har därför inte skett som ett normalt led i fullgörande av AA s tjänst.

AA har därmed agerat i strid med förbudet mot olagligt röjande av insiderinformation.

AA *har röjt informationen som fysisk person*

Röjandet av insiderinformationen har gjorts av AA som fysisk person. Det påstås således inte att röjandet skett för AIK Fotbolls räkning. Eftersom

AA vid tidpunkten var verkställande direktör i AIK Fotboll omfattas han av röjandeförbudet oavsett om han insett eller borde ha insett att det var fråga om insiderinformation. Att han fått del av insiderinformation på grund av sin position i bolaget är dock en omständighet som bl.a. har betydelse för vilket subjektivt krav som gäller och hur allvarlig en överträdelse kan anses vara.

Det finns därmed förutsättningar att ålägga AA en sanktionsavgift för överträdelsen.

Sanktionsavgiften

AA har spridit insiderinformation vidare till fem personer som förfogat över informationen under två dagar, innan den gjordes tillgänglig för allmänheten i samband med pressmeddelandet den 7 januari 2019. Överträdelsen kan mot bakgrund av antalet personer, informationens karaktär och tiden som de förfogat över insiderinformationen inte betraktas som ursäktlig eller ringa. Det har i vart fall inte varit fråga om en bagatellartad överträdelse. Det har inte heller framkommit några särskilda skäl för att avstå från ingripande.

Sanktionsavgiften för AA s överträdelse ska som utgångspunkt bestämmas till 150 000 kr. I detta sammanhang ska beaktas bl.a. hans roll som verkställande direktör i bolaget. Å andra sidan får det i förmildrande riktning beaktas att tiden som förflutit

mellan röjandet och offentliggörandet har varit relativt kortvarigt samt att börsen har varit stängd under större delen av denna period. Risken för att informationen skulle utnyttjas för handel i marknaden har därför varit begränsad. Mot bakgrund av den tidsutdräkt som skett i ärendet ska dock avgiften sättas ner med 10 000 kr. Det finns i övrigt inte några försvårande eller förmildrande omständigheter som ska påverka sanktionsavgiftens storlek. En sanktionsavgift på 140 000 kr är proportionerlig i förhållande till överträdelsens allvar och övriga omständigheter.

Finansinspektionens talan om sanktionsavgift är inte preskriberad

Delgivningen av sanktionsföreläggandet har brutit preskriptionsfristen för Finansinspektionens talan. Den aktuella överträdelsen är därmed inte preskriberad.

AA

Finansinspektionens talan om sanktionsavgift är preskriberad

Finansinspektionens möjligheter att väcka talan i tingsrätt bör styras av de generella bestämmelserna i 35 kap. brottsbalken. Det innebär att samma frist för att väcka talan i domstol om sanktionsavgift ska gälla som för väckande av åtal om brott där böter kan aktualiseras som påföljd, det vill säga två år. AA har inte delgetts stämningen inom denna tid och Finansinspektionens talan ska därför anses vara preskriberad.

Den aktuella informationsgivningen har skett inom ramen för AA:s roll som klubbdirektör och för AIK FF:s och AIK Fotbolls räkning

AIK FF och AIK Fotboll beslutade för ett antal år sedan att instifta en klubbdirektörsroll med uppgiften att samordna verksamheten i det elitfotbollsdrivande bolaget med verksamheten i den bredd- och ungdomsidrottsbedrivande föreningen.

I utförandet av uppdraget har klubbdirektören skyldighet att följa de instruktioner som styrelserna i bolaget och föreningen lämnat gemensamt. Detta inbegriper bl.a. en skyldighet att tillse att styrelserna löpande tillhandahålls nödvändig information för att kunna bevaka föreningens och bolagets ställning och resultat, likviditet och generella utveckling. Enligt instruktionerna ska klubbdirektören hänskjuta alla frågor som är av principiell eller annars väsentlig betydelse eller ovanlig beskaffenhet till styrelserna i bolaget och föreningen. Till sådana frågor hör bland annat frågor om spelarförvärv och spelarförsäljningar. Klubbdirektören ska vidare föredra ärenden som enligt föreningens stadgar eller bolagets bolagsordning eller interna instruktioner ska behandlas. Klubbdirektören ska också i förekommande fall ge förslag till beslut. Klubbdirektören ska tillse att frågorna är väl dokumenterade och att relevant material tillhandahålls senast i samband med kallelse till sammanträde.

Det framgår uttryckligen av e-posten som skickades den 5 januari 2019 kl. 20.43 att den aktuella informationsgivningen skett inom ramen för AA:s roll som klubb- direktör för AIK FF och AIK Fotboll i det uttalade syftet att föreningen och bolaget skulle godkänna den aktuella spelaröverlåtelsen.

Mot denna bakgrund står det klart att Finansinspektionen saknar möjlighet att rikta ett sanktionsföreläggande mot AA.

Informationen utgör inte insiderinformation

Informationen i e-posten av den 5 januari 2019 kl. 20.43 har inte utgjort insiderinformation. Informationen har kommunicerats i media och funnits tillgänglig på flertalet öppna webbsidor vid tidpunkten för den aktuella informationsgivningen. Informationen har således varit såväl offentliggjord som allmänt känd.

Den aktuella informationsgivningen har varit ett normalt led i fullgörandet av AA:s tjänst och åligganden

I enlighet med de instruktioner som AA hade skyldighet att följa och arbeta utifrån i sin roll som klubbdirektör vidtog han erforderliga åtgärder inför försäljningen av

BB genom att vidareförmedla frågan om formellt godkännande av överlåtelseavtalet.

De personer som delgavs beslutsförslaget avseende försäljningen av **BB** genom e-posten den 5 januari 2019 har varit befogade och nödvändiga mottagare och samtliga var dessutom underkastade sekretessförpliktelser. **AA** s förfarande har legat inom ramen för hans roll och skyldighet som klubbdirektör och tillvägagångssättet har varit del av en etablerad arbetsmetodik. Informationsgivningen har därmed skett som ett normalt led i **AA** s fullgörande av hans tjänst.

Styrelseledamöterna i AIK FF har dessutom regelmässigt varit adjungerade till styrelsemöten i AIK Fotboll. Även av det skälet är det uppenbart att den aktuella informationsgivningen skett som ett normalt led i fullgörandet av **AA** s tjänst och åligganden.

UTREDNINGEN

Finansinspektionen och **AA** har åberopat skriftlig bevisning.

Målet har med stöd av 45 kap. 10 a § första stycket 3 rättegångsbalken avgjorts utan huvudförhandling.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Allmänt om Finansinspektionens möjligheter att ingripa

Bestämmelser om olagligt röjande av insiderinformation och vissa andra former av marknadsmissbruk återfinns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordningen). Begreppet marknadsmissbruk i förordningens mening omfattar insiderhandel, olagligt

röjande av insiderinformation och marknadsmanipulation (se skäl 7 till marknadsmissbruksförordningen).

Bestämmelser om administrativa sanktioner vid överträdelse av förbud eller åsidosättanden av skyldigheter enligt marknadsmissbruksförordningen finns i lagen (2016:1306) om kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen).

En tudelning av det administrativa sanktionssystemet enligt kompletteringslagen kan noteras. Å ena sidan ska frågor om ingripanden för överträdelser av förbuden mot marknadsmissbruk prövas av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande, där talan väcks vid Stockholms tingsrätt om sanktionsföreläggandet inte godkänns (se 5 kap. 1, 19 och 21 §§). Å andra sidan ska frågor om överträdelser som anges i 5 kap. 2 § (bl.a. kraven på offentliggörande av insiderinformation) beslutas av Finansinspektionen, där besluten överklagas till allmän förvaltningsdomstol (se 6 kap. 1 §). Ett sådant beslut, som delvis bygger på samma omständigheter som i detta mål, har meddelats av Finansinspektionen mot AIK Fotboll den 20 april 2022 (FI dnr 19-21135).

Särskilt om Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot en fysisk person

När en fysisk person agerar inom ramen för en juridisk persons verksamhet uppstår frågan om en administrativ sanktion för en överträdelse kan rikta sig mot den fysiska personen och/eller den juridiska personen.

Det är generellt den som har överträtt marknadsmissbruksförordningens bestämmelser som kan bli föremål för ingripande. Vid överträdelser inom ramen för en juridisk persons verksamhet är det därmed den juridiska personen som har överträtt förordningen. Av 2 kap. 1 § kompletteringslagen följer dock att förbuden mot insiderhandel och marknadsmanipulation, som finns i artiklarna 14 a), 14 b) och 15 i marknadsmissbruksförordningen, även gäller för en fysisk person som, för en juridisk persons räkning, beslutar om genomförandet av sådana åtgärder som är förbjudna (se även artiklarna 8.5 och 12.4 i marknadsmissbruksförordningen). Detta innebär att både en juridisk person och de fysiska personer

som deltagit i beslutsfattandet för den juridiska personens räkning kan bli föremål för ingripande för samma överträdelse vid insiderhandel och marknadsmanipulation. (Se prop. 2016/17:22 s. 198, 365, 366 och 382.)

När det gäller förbudet mot olagligt röjande av insiderinformation enligt artikel 14 c) i marknadsmissbruksförordningen finns emellertid inte några bestämmelser om sanktioner mot fysiska personer som deltagit i den juridiska personens beslut på motsvarande sätt som vid insiderhandel och marknadsmanipulation. Skillnaden har motiverats av att det inte finns behov av att utvidga ansvaret för olagligt röjande eftersom det vanligtvis är fråga om att en enskild fysisk person röjer information i eget intresse. I ett sådant normalfall ska sanktionen drabba just den fysiska personen. I undantagsfall kan röjandet ske för en juridisk persons räkning och det är då i stället den juridiska personen som ska bli föremål för ingripande. En sådan situation kan exempelvis uppstå när insiderinformation sprids till alltför många personer inom ett företag och detta sker av företrädare för företaget inom ramen för verksamheten. (Se prop. 2016/17:22 s. 199 och 366.)

En administrativ sanktion kan således inte riktas mot en fysisk person som, för en juridisk persons räkning, olagligen röjt insiderinformation. I en sådan situation är det i stället enbart den juridiska person som överträtt förordningen som kan bli föremål för ingripande (jfr a. prop. s. 382).

Preskriptionstid för sanktionsavgifter som prövas vid Stockholms tingsrätt

Enligt 5 kap. 14 § kompletteringslagen får ett ingripande av Finansinspektionen för en överträdelse av bl.a. förbudet mot olagligt röjande av insiderinformation bara ske om ett sanktionsföreläggande har delgetts den som ingripandet riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum. Delgivningen av sanktionsföreläggandet har en preskriptionsbrytande verkan, även om saken i ett senare skede blir föremål för prövning i domstol. Av 5 kap. 21 § samma lag följer att om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, vilken kan överstiga två år från överträdelsen, får Finansinspektionen väcka talan vid Stockholms tingsrätt om att sanktion ska beslutas.

Om ett sanktionsföreläggande har delgetts inom två år från överträdelsen kan alltså en sanktionsavgift dömas ut inom den absoluta preskriptionsfristen som är fem år (se 6 kap. 3 § kompletteringslagen och 35 kap. 6 § 1 brottsbalken och Svea hovrätts dom den 18 februari 2022 i mål B 5394-21).

Bedömningen i detta fall

Preskription

Den påstådda överträdelsen ägde rum den 5 januari 2019. AA delgavs Finansinspektionens sanktionsföreläggande den 31 december 2020, dvs. något mindre än två år från överträdelsen. Finansinspektionen ansökte därefter om stämning vid Stockholms tingsrätt den 3 december 2021. AA delgavs stämningsansökan den 23 december 2021.

AA har således delgetts sanktionsföreläggandet och stämningsansökan inom de frister som anges i kompletteringslagen respektive i brottsbalken. Finansinspektionens talan om sanktionsavgift mot AA är därmed inte preskriberad.

Finansinspektionens möjlighet att rikta ett sanktionsföreläggande mot AA

Det är ostridigt att AA den 5 januari 2019 skickade ett e-postmeddelande till 13 personer med detaljerad information om pågående förhandlingar om en spelaröverlåtelse. Det är vidare ostridigt att fem av personerna som var inkluderade i mottagarkretsen för e-posten varken var styrelseledamöter eller ingick i ledningsgruppen för AIK Fotboll.

Av utredningen framgår att AA vid det aktuella tillfället var verkställande direktör i AIK Fotboll och att han innehade en särskilt inrättad roll som övergripande klubbdirektör för AIK Fotboll och AIK FF. Rollen som klubbdirektör var, som det får förstås, inrättad mot bakgrund av AIK FF:s egenskap av moderförening till AIK Fotboll och organisationernas i övrigt sammankopplade verksamheter. Vidare framgår att

mottagarna av e-postmeddelandet antingen var styrelseledamöter i, eller på annat sätt var knutna till, AIK Fotboll eller AIK FF. Det framgår också att anledningen till att

AA skickade e-postmeddelandet var att förankra villkoren för den aktuella spelaröverlåtelsen som AIK Fotboll var i stånd att ingå avtal om. Att syftet skulle ha varit av någon annan, för AIK Fotboll verksamhetsfrämmande natur, har inte heller påståtts.

Vid angivna förhållanden finner tingsrätten att AA handlat för AIK Fotbolls räkning när han skickade e-postmeddelandet. Enligt vad som anförts ovan angående 2 kap. 1 § kompletteringslagen kan därmed en administrativ sanktion för överträdelse av röjandeförbudet inte riktas mot honom. Finansinspektionens talan mot

AA ska därför ogillas.

Ersättning för ombudskostnader

Eftersom Finansinspektionens talan ogillas har AA s rätt att få ersättning av allmänna medel för sina kostnader för ombud, under förutsättning att kostnaderna skäligen varit motiverade för tillvaratagandet av hans rätt (se 31 kap. 2 § rättegångsbalken).

AA har begärt ersättning för ombudskostnader med 151 250 kr, varav 30 250 kr avser mervärdesskatt. Av ombudets arbetsredogörelse framgår inte hur många timmar som sammanlagt lagts ned i målet eller hur mycket tid varje enskild åtgärd tagit i anspråk.

Utgångspunkten vid anlitan av ombud i brottmål är brottmålstaxans timkostnadsnorm, som för närvarande uppgår till 1 442 kr. Det har inte på grund av målets karaktär varit fråga om att särskilt kvalificerad juridisk kompetens erfordrats (jfr NJA 2015 s. 62). Det har heller inte framkommit att ombudens särskilda skicklighet, insikter och erfarenheter varit av betydelse i målet. Tingsrätten kan med beaktande av detta inte finna att insatserna från AA s ombud varit sådana att det finns anledning att frånga huvudregeln om att tillämpa timkostnadsnormen. Därmed, och med hänsyn till mervärdesskatten, motsvarar de yrkade ombudskostnaderna ungefär 84 timmars arbete.

När det gäller skäligheten av den nedlagda tiden gör tingsrätten följande bedömning.

Målet inleddes den 3 december 2021 och har avgjorts utan huvudförhandling.

Sakomständigheterna har också i väsentliga delar varit klarlagda och ostridiga redan vid talans väckande. Vidare har AA s ombud gett in tre relativt korta yttranden.

Vid sådana förhållanden uppgår den tid som får anses ha varit skäligen motiverad för tillvaratagandet av AA rätt till högst 30 timmar.

AA ska därmed få ersättning av allmänna medel med 54 075 kr, varav 43 260 kr avser ombudsarvode och 10 815 kr mervärdesskatt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Överklagande, ställt Svea hovrätt, ska ha inkommit till tingsrätten senast den 11 juli 2022.

Prövningstillstånd krävs.

Josefin Park